

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

1 De Diuisione rerum priuatarum in communes, confusas & proprias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

DE REBUS COMMVNIBVS, CON- FVSIS, ET PROPRIIS DISTINGVENDIS.

LIBER V.

De diuisione rerum priuatarum in communes, confusas, & proprias. Cap. 1.

- 1 Continuatō libri, & de diuisione rerum, in communes, confusas, & proprias.
- 2 Communis duplex, pro diuiso & pro indiuiso, & quid utraque.
- 3 Propria res qua dicitur.
- 4 Confusae res qua.
- 5 Communes res pluribus de causis nobis cum aliis.

Res omnes rursū, quae liberae aut seruae sunt, aliam diuisionem exposcunt, ut earum qualitatem significantius explicemus, potissimū res quae sunt priuatorum hominum, proinde hoc libello tractandae sunt. In primis itaque priuatorum res seu singulorum, vel communes sunt, vel confusae finibus, vel separatae seu propriae. Communae sunt, quod duorum vel plurium est, idque vel pro indiuiso, vel pro diuiso, ut *l. magis puto, §. si de reb. eorum qui sub iur. Et. lib. 2. P. tit. 6. P. l. reite, 2. de verb. sign.* Pro indiuiso, quod ad omnes ut vniuersos, non vt ad singulos, pertinet: qualia sunt, quae vniuersitatis dicuntur, vt theatra, stadia, & his similia, quae communia sunt ciuitatū, quae singulorum non sunt, *l. in tantum, §. vniuersitatis, de re. diuis. lib. 1. P. tit. 8. l. 2. quod cuiusque vniuers. lib. 3. P. tit. 4. l. sed si hoc, §. qui manus mittitur, de in ius vocan.* Pro diuiso commune, quando in vna re communi quilibet partem suam nouit, *l. reite.* Et hoc commune magis accedit ad proprium, quam prius commune. Neque tamen commune aliquod eo modo, quo commune vocatur, proprium dici potest, *l. Quintus Mutius, n. de auro & argen. leg. lib. 34. P. tit. 2.* haec enim inter se pugnantia: sicut & Martianus suum, communi opponit, *in l. tantum, §. religio sum, eod.* Nec meum proprie commune dicitur, nisi meum commune, hoc est, id quod ego in communi habeo, *l. ferui electione, §. §. 1. de condi. inst.* Et non quod socius in eodem communi habet, *l. felfo, de commun. rer. alien. C.* Sic recte paucis Caius de liberta communi mihi videtur resoluisse. *Si quis libertam, inquit, l. illud, 46. de ritu nuptia. lib. 23. P. tit. 2. communem dixerit, libertam eius esse negari non potest, licet alterius sit liberta.* Et si ius respicias, quod quis in re habet commune, proprie suum dicitur, facta ad illud relatione. Atque ideo illud legare, vendere cedere reue potest, siue res sit communis pro indiuiso, siue pro diuiso, *l. 3. §. 4. de commun. rerum alienat.* si corpus rei communis pro indiuiso inspicias, siue socii voluntate in re communi nihil licet agere, nisi ad quod res communis destinata est, *l. 2. de seruis. tit. generalis, l. Sabini, com. diuis. P. l. parietem, de ser. urb. ca. in re communi, ca. §. 7. §. c. quod omnes tangit, de reg. iur. in 6. vbi de his late tractatur.* Nam ad eum vltima, ad quem res parata est, vel re potest, inuito etiam socio, socius, *l. si deo. commun. diuis. l. si socii, §. item Mele. pro soc. Potest que rescire rem, non quidem iure seruitutis inuito socio, d. l. parietem, de seruis.* sed iure societatis, si necessarium sit, *l. si socii, §. item respondit.* Propria res est, quae communis non est, proprium, *§. com. praed. lib. 8. P. tit. 2.* quae alterius, seu aliena non est, *§. proprius, de hered. inst. ad Iustm.* quae solius est, siue vni soli coeuenit, *§. 1. de pot. pot. l. omnes populi, de inst. C. iur. idem qd suum, ca. 1. de foro compe. in Clem. tauum, meū separatim.* Confusae res sunt, quae pertinent ad dominium, quae finibus iunctis distinctis, *l. quaedam, de actio. vnde & finium regendorum iudicium.* Communes res pluribus ex causis nobis esse possunt cum aliis, vel ratione hereditatis, vel ratione contractus, vel ex conuentione societatis. De societatis communiōne hic nihil dicemus, cum eius tractatio proprium receperit locum inter contractus. De aliis tantum pauca, ex quibus, veluti ex quasi contracta, actio proficitur, *§. item si inter aliquos, de obligat. qua ex qua. contr. nati. apud Iustm.* De diuisione seu solutione communis agemus quoque, in qua & de natura communione agere necessarium erit, prout tractatio obicit. Nec enim quisquam iniustus in societate communiōne ue retinendus est, *l. fin. com. diuis. in P. l. actione, §. item qui pro soci. in P. l. 1. amandis, C. eod. etiam si pacto conuentum fuerit, ne diuisio fiat, l. in hoc iudicium, 14 §. pen. eod. tit. P. ob fugiendas discordias. l. in re communi, 25. de seru. urb. praed. qua res communiōne extare solet, l. cum pater, 79. §. aut eis-*

semis, de leg. 2. l. qui neg, in fin. de reb. eor. qui sub iur. P. Nec omnes coniungit ad societatem cōsensu, sed & aliquando res, & si duobus vna res legeretur, *l. heredes eius, 26. §. non tantum, fam. ercisc. §. item si inter. de obli. qua ex qua. contra. nati.*

De communium rerum diuisione, seu de communi diuidendo. Cap. 2.

Lib. 10. P. tit. 3.

- 1 Communi diuidendo iudicium quid.
- 2 Communi diuidendo iudicium in aliud nomen transit, ratione rei diuidendae in familia erciscunda & finium regendorum.
- 3 De affinitate trium iudiciorum, communi diuidendo, familia erciscunda, & finium regendorum: quod omnes sint de rebus communibus, duplicia iudicia bona fidei ad iudicationem admittunt, non excluditur a diuisione petenda per triginta annos, in vtriusq. actor iurat de calumnia.
- 4 Differentia iudicii communis diuidendo, & familia erciscunda.

Comuni diuidendo iudicium est, in quo tantum de diuisione rerum ipsarum agitur. Et si quid in his damni datum, factum ue est, siue quid eo nomine aut abest alicui sociorum, aut ad eum pertinet ex re communi, *Paul. l. 3. com. diu.* Oportet itaque res communes esse, aliter cessat, *l. 1. com. diu. in P. §. Proinde* ubi iudicium; res communis diuidenda est, ibi habet locum communi diuidendo iudicium, sed illud pro diuersitate rerum transit aliquando in aliud nomen: ut si agatur de hereditate diuidenda, ibi dicitur alterius nominis ob quandam particularem aduenientem notatam, familiae erciscundae. Et si de confusione finium distinguenda, quae communem rem facit, propter confusionem, dicitur finium regendorum; ubique tamen generalis communi diuidendo iudicium substantia & modus later. Et proinde fere istis tribus iudiciis aequalis est substantia. Nam si consideres res, inuenies in vtriusque de rebus agi corporalibus, & de praestationibus faciendis, si consideres personas, inuenies tria ista duplicia esse iudicia, & quemlibet esse actorem, & reum posse, quod par causa omnium videatur, & magis enim videri actorem, qui ad iudicium provocasset, *l. 3. §. si eo. P. §. quaedam, de actio. l. 2. §. in familia, & l. inter coheredes, 45 §. qui familia, fam. ercisc. P. l. iudicium, 10. fin. regundo. P. l. actiones, 36 §. mixta, de act. in P. l. in tribus, 33. de iud. in P. vel si plures provocassent, quem fors tulisset iacta, *l. in tribus, & l. seq. sed si ambo, de iud. P.* vt infra in familiae erciscundae dicitur iudicio. Sunt & familiae erciscundae & communi diuidendo iudicia bona fidei, *l. actionum autem, de act. nam communi diuidendo huiusmodi dicitur, l. 4. §. hoc iudicium, com. diu. in P.* & familiae erciscundae, *l. non est ambiguum, 9. C. fam. ercisc.* Et possit etiam comprehendi sub communi diuidendo finium regendorum, nisi alienum quis dicat eam quaedam glossa, *Accur. in §. actionum autem, in verbo, com. diu. ap. Iust. de act. videri in ea ad iudicationem, quae fit in illa de aliena, per iudicem, l. 2. §. reg. in P.* quod tamen non probat, cum & ad iudicationem & eodem rationem fieri per hanc actionem sciam, *l. fin. reg. & ideo nihil domino deperire, qui pecuniam condemnatione pro ad iudicationem accipiat.* Et satis constat istas ad iudicationes fieri in communi diuidendo, & familiae erciscundae, aequa lance ac in finium regendorum. Ita enim vnico contextu tribus his iudiciis ad iudicatio permittitur potestati iudicis, *§. quaedam, vers. in tribus, de act. ap. Iust. §. si de off. iud. & tamen id non prohibet, quin communi diuidendo, & familiae erciscundae iudicia sint bona fidei.* Commune etiam diuisoribus iudiciis, ne 30. annor. spatium quis a diuisionis petitione excludatur, *l. 3. in quib. caus. cess. long. temp. praescrip. lib. 7. C. tit. 34. vide l. 2. §. ad hoc, vers. nemo itaq. de anna. excep. li. 7. C. tit. 40. Item in singulis debent contententes ab initio de calumnia iurare, non calumniandi causa litem intendere, & non calumniae causa ad iudicationes ire, *Paul. in l. inter coheredes, 45 §. qui familia, fam. ercisc. li. 10. P. tit. 2. l. 2. §. 1. de iur. iur. an. prop. cal. dan.***

¶ Distinguitur tamen communi diuidendo a familiae erciscundae iudicio, quod per hoc sit corporaliū diuisio, quarum dominium habemus, non etiam hereditatis, *l. per hoc, 4. com. diuis. Respicit itaque res singulares tantum vt communes, nō vt alterius qualitatis, id est, hereditatis.* Et ideo si res hereditatis sint, & tamē petatur diuidi, nō vt hereditatis petuntur, sed vt communes simpli-